

Som tidligere anført, er Fabrikationen af Haarhatte saa godt som fuldstændig ophørt her i Landet, medens Uldhattefabrikationen endnu bæres oppe af de 2 sidstnævnte Firmaer. Man tør dog ikke ud fra det Faktum, at den danske Filthatteindustri befinder sig i Nedgang — slutte sig dertil, at vort Land skulde savne Betingelser for Opretholdelse af en saadan; en hensigtsmæssig Ordning af Toldsatserne, en Nedsættelse af disse paa vort Fags Raaprodukter og Hjelpestoffer vil sikkert mægtigt bidrage til at ophjælpe vort Erhverv.

Det staar os klart, at Udlandets Produktionsforhold udøve en ikke ringe Indflydelse paa vor hjemlige Industri, at de udenlandske storindustrielle Bedrifter, hvor man tilmed i videste Omfang betjenes af den billige Arbejdskraft, som præsteres af Kvinder og Børn, ere i Stand til at producere billigere (men ikke bedre) end de mindre danske Fabrikker; hertil kommer endvidere den Omstændighed, at de udenlandske Fabrikker forefinde de til Hattefabrikationen nødvendige Hjelpestoffer, saasom Halvsilkebaand, Svederemme, Hattefoer af Halv- eller Hellsilke o. m. a. toldfrit i deres eget Land, medens disse Artikler, der ikke kunne fremstilles herhjemme, ere belagte med høje Toldsatser i Danmark. Herved indtager det konkurrerende Udland en endnu mere begunstiget Stilling.

Vi skulle ikke underkende Betydningen af, at der gives Konsumenterne, i dette Tilfælde hele den store Befolkning, Adgang til at købe en saa uundværlig Brugsstand, som en Hat maa siges at siges at være, til de billigst mulige Priser, hvilket muligen i nogen Grad betinges af den udenlandske Konkurrences Opretholdelse, men en fuldstændig Nedlæggelse af Filthatteindustrien her i Landet vil netop føre til det modsatte Resultat og fremkalde en enorm Stigning af Priserne paa denne Vare, idet de udenlandske Fabrikker saa ville være i Stand til fuldstændig at kunne beherske Markedet.

Med Henblik paa den ovenfor givne Fremstilling af de vanskelige Forhold, hvorunder Herrehatteindustrien i Øjeblikket virker, er det let at indse, at Gennemførelsen af den i Toldlovforslaget ansatte Fordyrelse af Toldsatserne for Halv- og Hellsilkestoffer, Svederemme osv. absolut vil føre til fuldstændig Nedlæggelse af Uldhatteindustrien her i Landet til Skade for Konsumenterne og for Fagets Udøvere, der ville blive tvungne ud i Erhvervsløshed.

Silkehatte.

Den foreslaaede Fordyrelse af Toldsatserne paa Halv- og Hellsilke vil ogsaa komme til at berøre en anden Del af vort Fag, nemlig Fabrikation af Silkehatte. Ganske vist omfatter Fordyrelsen i dette Tilfælde ogsaa det færdige Produkt, idet færdige Silkehatte, der nu ere belagte med en Told af 84 Øre pr. Stk., efter Forslaget komme op paa en Toldsats af 1 Kr. pr. Stk.

Fremstillingen af Silkehatte er et Fag, der baade her og i Udlandet drives rent haandværksmæssigt, et Fag, hvor Maskinteknikken i Følge Forholdets Natur ikke har fundet Anvendelse nogen Steder. Naar man trods dette alligevel kan konstatere en Tilbagegang af denne Fabrikationsgren her i Landet, idet der paa nærværende Tidspunkt kun findes enkelte Virksomheder i Hovedstaden, som beskæftige sig hermed, medens der for blot ca. 15 Aar siden fandtes lignende Bedrifter i saa godt som hver dansk Provinsby, maa det jo i nogen Grad tilskrives den Omstændighed, at Arbejdslønnen i Udlandet i dette Fag, ligesom i Filthattebranchen, er meget lavere end her; men ogsaa i dette Tilfælde gør det Forhold sig gældende, at de udenlandske Virksomheder finde de fornævnte Hjelpestoffer toldfri i deres eget Land, medens de herhjemme ere belagte med høje Toldsatser.

En Fordyrelse af de nugældende Toldsatser paa Silkeflos etc., vil utvivlsomt føre til en Forhøjelse af Salgspriserne paa Silkehatte, hvilket atter vil medføre, at Produktionen heraf formindskes.

Endelig vil Toldlovforslaget ramme den yngste Branche af vort Fag, nemlig

Straahattefabrikationen.

Denne er i Løbet af en ca. 20—25 Aar bleven oparbejdet til en hel lille Industri herhjemme, som, om end med nogen Vanskelighed, hidtil har kunnet tage Kampen op med den udenlandske Konkurrence. Dog maa det bemærkes, at Udlandets Produktionsforhold, Arbejdets Koncentrering i store Fabrikker, lav Arbejdsløn i Forbindelse med en ret udviklet Hjemmeindustri i den seneste Tid have fremkaldt en

en i denne Branches Udvikling her i Landet. Den foreslaaede Toldlov vil,